

δὲ μὴ βουλόμενοι θύειν βασάνους καὶ τιμωρίας πικροτάταις³ ὑποβαλλόμενοι θεραπεύειν τοὺς δαίμονας ἠναγκάζοντο. Ἦν γὰρ τὸ⁴ διάταγμα (1) κατὰ πᾶσαν πόλιν ἐν ταῖς ἀγοραῖς προκείμενον μετὰ σφοδρᾶς τῆς ἀπειλῆς. Ἐμεινέτο δὲ τὸ καθαρόν τοῦ ἄερος ἐκ τῆς τῶν βωμῶν διαβολικῆς κνίσσης (2), καὶ τὸ⁵ σκότος τῆς εἰδωλικῆς πλάνης πολιτεία τοῖς ἀνθρώποις⁵ ἐνομιζέτο εἶναι. Τότε δὴ τότε, ὡσπέρ τινες ἀστέρες ἐπίγειοι φαειρὸν⁶ ἐκλάμποντες σέλας τῆς⁷ περὶ τὸν σωτήρα⁸ καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν⁹ ὁμολογίας καὶ πίστεως¹⁰, Σέργιος τε καὶ Βάκχος διέπρεπον¹¹ καλῶς ἐν τῷ παλατίῳ¹² (3), τιμώμενοι παρὰ τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ. Ὁ μὲν γὰρ μακάριος Σέργιος πριμικήριος (4) ὑπῆρχεν¹³ τῆς σχολῆς τῶν γεντιλίων (5), φίλος τοῦ βασιλέως (6) ὑπάρχων¹⁴, καὶ πολλὴν ἔχων πρὸς αὐτὸν παρρησίαν, ὡς τάχιστα ἐπινεύειν τὸν Μαξιμιανόν¹⁵ ταῖς αἰτήσεσιν αὐτοῦ (7).

—³ *om.* 4, σφοδροτάταις 6. —⁴ (γὰρ τὸ) τό τε 4. —⁵ (τὸ σκότος-ἀνθρώποις) σκότος εἰδωλικῆς πλάνης 4; σκότος τῆς εἰδωλικῆς πολιτείας τῶν ἀνθρώπων 5; σκότος διαβολικῆς 6. —⁶ φαειρῶς 6. —⁷ τῆς *om.* 1, 2, 3, 5; τῆ 6. —⁸ *om.* 3, 6. —⁹ (καὶ-Χριστόν) Χριστόν καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν 3; Ἰησοῦν *om.* 4, 5. —¹⁰ (καὶ πίστεως) πίστιν 3, 4, 6. —¹¹ διεπρέποντες 3; διεπρέποντες ἦσαν 6. —¹² καὶ *add.* 6. —¹³ ἐτύγγανεν 2, 3, 5; ἐτύγγανεν καὶ ἔξαρχος 6. —¹⁴ *om.* 3. —¹⁵ (ἐπινεύειν-αὐτοῦ) τὸν Μαξιμιανόν *om.* 3, 6; ἐπιμένειν τ. α. αὐτ. τ. Μ. 4; ἐπινοεῖν 5.

chum eo tempore fuisse deprehensus quo in toto orbe romano saeviret in christiana nos imperatorum rabies. Iam vero, saeculo tertio exeunte, nequaquam vigeat persecutio in omnibus imperii plagis, quae non nisi post edictum anno 303 Nicomediae prolatum efferbuit. — (1) Cfr. Eusebium, *De mart. Pal.* num. 3, ἐν οἷς καθολικῶν προστάγματι πάντος πανδημῆι τοὺς κατὰ πόλιν θύειν τε καὶ σπένδειν τοῖς εἰδώλοις ἐκελεύετο. De edicto Maximini videtur Görres, *Maximin II als Christenverfolger*, in BRIEGER'S ZEITSCHR. F. KIRCHENGESCHICHTE, t. XI, p. 333 sqq. — (2) Textus graecus comprobatur ergo lectionem *nidore* contra variantem *nitore*, quae aliquot codices latinos perperam invasit. — (3) Böcking, *Notitia dignitatum*, Or. p. 25, ex multorum testimoniis evicit scholares gentiles haud raro palatinae custodiae fuisse praefectos. — (4) In recensione latina additur: *et princeps*. — (5) In recensione Metaphrastica scribitur hoc verbum *κεντιλίων*, sed iam demonstravit Byeus, *loc. cit.*, p. 839, num. 25, melius dici *γεντιλίων* ad normam menaeorum Graecorum. De schola gentiliū cfr. Böcking, *Notitia dignitatum*, Or., p. 38; *Occ.* pp. 41, 1080. Notarunt LE BLANT, *Les Actes des martyrs*, p. 212, et PAULUS ALLARD, *La Persécution de Diocletien*, t. I, p. 113, ex hac tam sedulo indicata condicione militari, et quidem non inferioris ordinis, plurimum commendari Acta SS. Sergii et Bacchi, ideo nimirum quia talia arguunt antiquiora documenta aut traditiones a scriptore fuisse adhibita. — (6) De hoc titulo "amici imperatoris", fuse disseruit LE BLANT, *Les Actes des martyrs*, p. 76-80. — (7) Negat Byeus, *loc. cit.*, p. 839, num. 26, tanta polluisse Sergium gratia apud imperatorem, quantam eam describit auctor. Attamen quae affert Paulus Allard, *op. cit.*, p. 113, ut fidem omnimodam Actis vindicet in hoc loco, suadent sane duces scholae gentiliū, id est barbarorum, plurimum potuisse apud barbaros uti erant Maximianus Galerius et Maximinus Daia,

2. Ὄθεν (1) Ἀντιόχον τινα οἰκεῖον ἔχων ὁ μακάριος Σέργιος ἐξητήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως δοῦκα γενέσθαι τῆς Αὐγουστοεμφρατησίων¹ ἐπαρχίας (2). Ὁ δὲ μακάριος Βάκχος² καὶ αὐτὸς τῶν γεντιλίων σχολῆς ἐτύγγανεν σεκουνδοκήριος³. Οἱ γὰρ ὁμοφρόνως κεκτημένοι⁴ εἰς Χριστόν τὴν ἀγάπην εἰκότως καὶ ἐν τῇ κατὰ τὸν κοσμὸν στρατείᾳ (3) ἀλλήλων οὐκ ἐχωρίζοντο, οὐ σχέσει φύσεως, ἀλλὰ τρόπῳ πίστεως συνδεδεσμένοι⁵, φάλλοντες αἰεὶ καὶ λέγοντες· Ἰδοὺ δὴ τί καλὸν ἢ⁶ τί τερπνον, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπὶ τὸ αὐτό (4); Ἦσαν δὲ περιδέξιοι⁷ καὶ ἀριστοὶ τοῦ Χριστοῦ⁸ στρατιῶται, τάς τε θεοπνεύστους γραφὰς ἀκριβῶς ἠσκημένοι πρὸς καθαίρεσιν δαιμονικῆς πλάνης⁹, τοῖς τε πολεμικοῖς ἄκρως¹⁰ γεγυμνασμένοι πρὸς βαρβάρων ἀναίρεσιν. Φθόνῳ δὲ τοῦ μισοκάλου καὶ πονηροῦ δαίμονος εἰς τινὰς τῶν ἐν τῇ αὐτῇ¹¹ τῶν γεντιλίων ἀναφερομένων σχολῇ¹² ἐνσκήψαντος (5), οἳτινες¹³ ὀρώντες¹⁴ αὐτοὺς εὐδοκίμως¹⁵ ἐν ταῖς βασιλικαῖς αὐλαῖς¹⁶ ἀναστρεφομένους¹⁷ καὶ προκόπτοντας ἐν τῇ στρατείᾳ, πολλὴν τε¹⁸ παρρησίαν¹⁹ πρὸς τὸν βασιλέα²⁰ ἔχοντας, οὐ δυνάμενοι ἄλλως τὰ τῆς βασκανίας (6) ἐπιχειρεῖν²¹ εἰς αὐτοὺς διαπράξασθαι, διαβάλλουσι αὐτοὺς πρὸς τὸν βασιλέα ὡς ἄτε χριστιανούς ὑπάρχοντας²².

3. Ἐπιτηρήσαντες γὰρ καιρὸν¹ ἐν ᾧ πλησίον τοῦ βασιλέως² οὐ παρείστηκεισαν οἱ μακάριοι (7), καταμόνας εὐρόντες αὐτόν³, λέγουσιν αὐτῷ·

2. —¹ Αὐγουστοεμφρατιανῶν 4. —² τῆς αὐτῆς *add.* 3, 4, 6; τοῖς αὐτοῖς *add.* 5. —³ σεκουνδοκήριος 2; σεκουνδοκλήριος 3. —⁴ καὶ κτήμενοι 4. —⁵ δεσμούμενοι 6. —⁶ καὶ 6. —⁷ περιδέξιοι 3. —⁸ Θεοῦ 2, 5. —⁹ πράξεως 3. —¹⁰ πολυμίμοις ἀκριβῶς 6. —¹¹ σχολῇ 6. —¹² *om.* 6. —¹³ *om.* 3, 6. —¹⁴ *om.* 2; θεοροῦντες 4; γὰρ *add.* 6. —¹⁵ εὐδοκίμως 3. —¹⁶ (τ. β. α.) α. τ. β. 5. —¹⁷ ἀναστρεφομένους 5, 6. —¹⁸ δέ 3, 5. —¹⁹ *om.* 3. —²⁰ παρρησίαν *add.* 3. —²¹ ἐπιχειρεῖν 6. —²² τυγγάνοντας 6.

3. —¹ *om.* 6. —² (τ. β.) *om.* 4. —³ *om.* 1, 5.

(1) Male habent hunc locum plures latini codices. Graecus textus meliorem esse testatur lectionem, quae exhibetur in annotatione *d*, p. 866, Octobr. t. III. — (2) Pars Syriae prius Comagene nuncupata, de qua videtur Acta SS., t. III Octobr., p. 840, num. 27; Böcking, *Not. dign.*, Or., p. 389; GELZER, *Georgii Cyprii descriptio orbis romani*, pp. 44, 45. Forma sub qua hic prodit nomen istius provinciae Αὐγουστοεμφρατησίων rarius occurrit et proxime ad eam accedit quam usurpatam fuisse in concilio Ephesino refert LE QUIEN, *Oriens christ.*, t. II, p. 947. — (3) Codices ferunt *στρατία*, ut plerumque mos est librariis Byzantinis. De recta scribendi norma nuper disputatum est in periodico *The Academy*, 1891, t. XXXIX, pp. 190, 213. — (4) *Ps.*, cxxxi, 1. — (5) Versio latina non videtur textum graecum plane assecuta cum dicit: *Invidia ergo maligni et iniqui daemonis quidam de eadem, quae appellatur gentiliū, schola stimulat.* — (6) Haud recte latine *laboris sui*; cfr. tamen lectionem variantem⁹. — (7) Latina versio addit *Sergius et Bacchus*.

plurimum
valentes, ab
invidis

accusantur
tamquam
christiani,